**CURTEA DE APEL BĂLŢI**

**Dosarul nr. 4r-110/2024** Judecătoria Bălți sediul Central
4-23034150-03-4r-08022024 Judecător: Marcel Popescu

**D E C I Z I E**
**în numele Legii**

20 februarie 2024 mun. Bălţi

**Colegiul Penal al Curții de Apel Bălți**

În componență:
Președintele ședinței, judecătorul Gheorghe Scutelnic
Judecători Viorel Pușcaș și Oleg Moraru

a examinat în ședință de judecată în ordine de recurs recursul șefului Biroului Vamal Nord Nicolae Mazanca declarat împotriva hotărârii judecătoriei Bălți sediul Central din 17 ianuarie 2024 în cauza contravențională contestația depusă de avocatul Diana Sanduleac în interesele contravenientului Tcaci Petru împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție şi deciziei agentului constatator din cadrul Biroului Vamal Nord din 14.02.2023 întocmite în privința lui Tcaci Petru în baza art. 287 alin. (17) Cod contravențional al RM.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul penal,-

**C O N S T A T Ă :**

La 14.02.2023 de către agentul constatator inspector superior SPC al Biroului Vamal Nord mun. Bălți Tatiana Chilari a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 257/2023 pentru faptul că, la 22.12.2022 la pista de control „autoturisme ieșire din țară” a postului vamal Costești (PFTI, rutier) s-a prezentat pentru efectuarea controlului vamal mijlocul de transport la volanul căruia se afla cet.Tcaci Petru. Conform informației din S.I. Portalul SV, cet.Tcaci Petru are pe teritoriul RM un autoturism cu nr. de înmatriculare *****, introdus pe teritoriul țării la 22.04.2013 în condițiile art.184[1] Cod Vamal al RM, fără a fi înregistrată ieșirea în termenii prevăzuți.

Fiind audiat, cet.Tcaci Petru a comunicat că mijlocul de transport indicat supra a fost scos de pe teritoriul țării prin segmentul transnistrean.

Fiind verificate cele comunicate, faptul intrării pe teritoriul vamal al Ukrainei a mijlocului de transport nu s-a adeverit.

Conform prevederilor art. 184[1] Cod Vamal, art.10 alin. (3) al Legii RM nr. 1569-XV din 20 decembrie 2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republici Moldova de către persoane fizice (cu modificările introduse prin Legea nr. 257 din 16.12.2020 pentru modificarea si completarea unor acte legislative): „Persoanele fizice, au dreptul de a introduce pe teritoriul Republicii Moldova mijloace de transport auto, indiferent de termenul de exploatare a acestora, doar în cazul în care vor fi declarate prin acțiune și plasate în regimul vamal de admitere temporară pe un termen de pînă la 180 de zile dintr-o perioadă de 12 luni consecutive, cu achitarea vinietei și cu respectarea următoarelor condiții: a) mijloacele de transport auto se află la evidența permanentă în alte state; b) mijloacele de transport auto ale persoanelor fizice rezidente să fie deținute în proprietate sau cu drept de folosință, fapt confirmat prin actele respective, persoanele fizice nerezidente să fie proprietari ai mijloacelor de transport auto și să locuiască temporar în Republica Moldova, acestea fiind confirmate prin actele respective; c) mijloacele de transport auto sa fie scoase de pe teritoriul Republicii Moldova pînă la expirarea termenului acordat, conform regimului vamal de admitere temporară; d) mijloacele de transport să nu fie folosite pentru prestarea serviciilor de transport al mărfurilor și pasagerilor, mijloacele de transport nu pot fi vândute, donate, transmise prin moștenire, închiriate, subînchiriate, date în comodat, gajate, transferate sau puse la dispoziția unei alte persoane pe teritoriul Republicii Moldova decât cu acordul organului vamal, numai după achitarea drepturilor de import”.

Prin decizia șefului adjunct interimar al Biroului Vamal Nord Igor Tomac din 14.02.2023 Tcaci Petru a fost sancționat pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 287 alin. (17) Cod contravențional la o amendă în mărime de 60 u.c., ceea ce constituie 3000 lei, cu obligarea scoaterii de pe teritoriul vamal al RM a mijlocului de transport cu n/î *****.

Avocatul Diana Sanduleac în interesele contravenientului Tcaci Petru, nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 14.02.2023, le-a contestat în ordinea art.448 Cod contravențional.

Contestația a fost expediată în adresa Judecătoriei Bălți sediul Central pentru examinare conform regulilor de competență statuate la art.395 alin.(1) pct.2) Cod contravențional.

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prin hotărârea judecătoriei Bălți sediul Central din 17 ianuarie 2024 a fost admisă contestația depusă de avocatul Diana Sanduleac în interesele contravenientului Tcaci Petru asupra procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei agentului constatator din cadrul Biroului Vamal Nord din 14.02.2023 întocmite în privința lui Tcaci Petru în baza art. 287 alin. (17) Cod contravențional.

A fost declarată nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție nr.257 din 14.02.2023 întocmit în privința lui Tcaci Petru în baza art. 287 alin. (17) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional.

A fost anulată decizia asupra cazului de contravenție vamală nr.257 din 14.02.2023 prin care Tcaci Petru a fost sancționat în baza art. 287 alin.(17) Cod contravențional.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, șeful Biroului Vamal Nord Nicolae Mazanca a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea recursului, anularea hotărârii judecătoriei Bălți sediul Central din 17 ianuarie 2024, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în instanța de fond.

În motivarea recursului s-a invocat că, este eronată poziția primei instanțe precum că agentul constatator a încadrat în mod eronat fapta juridică, or, la 22.04.2013 contravenția prevăzută la art. 287 alin. (17) Cod contravențional nu exista, la acel moment în vigoare era contravenția prevăzută la art. 287 alin. (8) Cod contravențional.

În acest sens s-a invocat că, la calificarea faptei contravenționale incriminate lui Tcaci Petru s-a ținut cont că fapta contravențională a fost constatată la 22.12.2022, după intrarea în vigoare a Legii nr. 257 din 16.12.2020 (în vigoare din 01.01.2021) prin care a fost adăugată norma contravențională prevăzută la art. 287 alin. (17) Cod contravențional.

Astfel, la data constatării - 22.12.2022 agentul constatator nu a constatat o faptă care s-ar fi consumat în 2013, după poziția instanței de fond, ci a constatat o faptă contravențională în curs de desfășurare, manifestată prin inacțiunea contravențională, dat fiind faptul că mijlocul de transport cu n/î BZ640GZ (IT) nu era încă scos din țară și nici nu este scos nici în prezent.

Mai mult, potrivit art. 3 alin. (4) Cod contravențional, dacă legea nouă prevede o sancțiune contravențională mai blândă, se aplică această sancțiune.

Astfel, contravenția prevăzută de art. 287 alin. (17) Cod contravențional, care a fost reglementată prin legea cu privire la modificarea unor acte normative nr. 257 din 16.12.2020 (în vigoare 01.01.2021, cu unele excepții - vezi art. LV), Monitorul Oficial al RM nr. 353-357 din 22.12.2020, art. 288, prevede o sancțiune mai blândă decât cea prevăzută la art. 287 alin. (8) Cod contravențional (norma contravențională care se aplica pînă la intrarea în vigoare a art. 287 alin. 17), respectiv, agentul constatator a aplicat corect norma contravențională în vederea învinuirii aduse cet. Tcaci Petru, inclusiv ținând cont de prevederile art. 3 alin. (4) Cod contravențional.

Subsecvent, recurentul și-a manifestat dezacordul și cu constatarea instanței de fond referitor la lipsa încadrării juridice a faptei, contrar art. 443, 445 Cod contravențional, ce ar duce la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție. Or, în procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia contravențională

întocmite la data de 14.02.2023 (data la care art. 287 alin. (17) Cod contravențional era în vigoare), este prezentă încadrarea juridică a faptei conform art. 443 alin. (1) lit. e) Cod contravențional, fapt ce nu prezintă nici un temei de nulitate a procesului-verbal contravențional nr. 257/2023.

În temeiul art. 471 alin. (2) Cod contravențional, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal conchide că recursul este întemeiat și urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: admite recursul, casînd hotărîrea atacată, parţial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluţii: dispune rejudecarea cauzei în primă instanţă dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

În motivarea soluției adoptate Colegiul reține ca temei de drept și dispoziția art.470 alin. (3) Cod contravențional, potrivit căreia instanța de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze și alte temeiuri fără a agrava situația contravenientului.

Potrivit prevederilor art.466 lit. d) Cod contravențional, hotărîrile judecătoreşti contravenţionale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia ori motivarea soluţiei contrazice dispozitivului hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărîrii redactate nu corespunde dispozitivului pronunţat după deliberare.

De asemenea, Colegiul penal reiterează că în conformitate cu prevederile art.462 alin. (1) Cod contravențional, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

În această ordine de idei, lecturând hotărârea contestată în raport cu argumentele din recurs, Colegiul penal constată a fi eronată soluția primei instanțe de declarare a nulității procesului-verbal cu privire la contravenție nr.257 din 14.02.2023 întocmit în privința lui Tcaci Petru în baza art. 287 alin. (17) Cod contravențional din motivul neconsemnării în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind încadrarea juridică a faptei contravenționale săvârșite, iar prin prisma prevederilor art. 461 alin. (1) Cod contravențional, eronat

s-a dispus încetarea procesului contravențional, cu anularea deciziei asupra cazului de contravenție vamală nr.257 din 14.02.2023.

În această optică, instanța de recurs conchide că fapta contravențională incriminată lui Tcaci Petru a fost constatată la data de 22.12.2022, și nu la 22.04.2013, după cum în mod eronat a reținut prima instanță. Or, data de 22.04.2013 reprezintă data introducerii în țară a mijlocului de transport cu nr./înm. *****, cu obligația scoaterii acestuia la împlinirea termenului de 180 zile *(a se vedea în acest sens prevederile art. 184[1] Cod vamal și art. 10 alin. (3) al Legii RM nr. 1569-XV din 20 decembrie 2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republici Moldova de către persoane fizice).*

În subsidiar, Colegiul penal consideră necesar de a menționa că fapta incriminată lui Tcaci Petru, potrivit art. 11 alin. (1) Cod contravențional, reprezintă o contravenție continuă.

Astfel, potrivit art. 11 alin. (1) Cod contravențional, se consideră contravenție continuă fapta care se caracterizează prin săvârșirea neîntreruptă, timp nedeterminat, a activității contravenționale. În cazul contravenției continue nu există pluralitate de contravenţii.

Potrivit prevederilor alin. (2) al aceluiași articol, contravenția continuă se consumă în momentul încetării acțiunii sau inacțiunii contravenționale sau **al survenirii unor evenimente care împiedică această activitate**.

La acest capitol Colegiul penal notează că, contravenția continuă, ca şi contravenția unică, se caracterizează sub raport obiectiv printr-o singură acțiune (inacțiune), printr-un singur rezultat, iar subiectiv – printr-o singură formă de vinovăție a aceluiași făptuitor. Specificul ei constă în faptul că acțiunea (inacțiunea) ilicită durează natural în timp până când făptuitorul o abandonează sau continuarea ei este împiedicată de anumite evenimente.

În acest sens instanța de recurs relevă că, activitatea ilicită la unele contravenții continue este susceptibilă de întreruperi determinate de natura acestei activități. În raport cu acest fapt, doctrina deosebește contravențiile continue permanente de contravențiile continue succesive.

Astfel, contravențiile continue permanente se caracterizează prin desfășurarea activității ilicite fără întrerupere, care nu necesită intervenția făptuitorului pentru prelungirea ei, spre deosebire de cele succesive, care permit unele întreruperi în desfășurarea activității ilicite.

Colegiul penal statuează că, împărțirea contravențiilor continue în permanente și succesive are și importanță practică, fiindcă în cazul lor nu există o pluralitate de contravenții.

Mai mult ca atât, Colegiul penal constată că orice întrerupere a contravenției continue permanente are valoarea unei epuizări a activității ilicite, iar reluarea activității ilicite înseamnă săvârșirea unei noi contravenții continue.

Tot aici Colegiul penal consideră necesar de a evidenția și faptul că, contravenția continuă se consumă din momentul încetării activității ilicite sau din cauza survenirii unor elemente care împiedică această activitate.

Astfel, Colegiul penal concluzionează că în sensul termenului de „survenirea unor evenimente care împiedică această activitate", încetarea activității ilicite poate avea ca sursă atât voința făptuitorului, cît și intervenția autorității de stat prin constatarea ei, cu demararea procesului contravențional construit în raport cu împrejurările existente până la depistare și care nu este în drept ca în interiorul aceluiași proces persoanei să-i fie imputate fapte de viitor, sau prin acțiunea altor persoane.

În asemenea împrejurări, Colegiul penal constată că Tcaci Petru și-a început activitatea ilicită din momentul încălcării dispozițiilor art. 184[1] Cod vamal și art. 10 alin. (3) al Legii RM nr. 1569-XV din 20 decembrie 2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republici Moldova de către persoane fizice și a continuat să comită această activitate (contravenție) pînă la data constatării acesteia de către organele abilitate (22.12.2022).

Într-o altă ordine de idei, Colegiul penal remarcă că contravenția prevăzută la art. 287 alin. (17) Cod contravențional a fost inclusă prin Legea cu privire la modificarea unor acte normative nr. 257 din 16.12.2020 *(în vigoare din 01.01.2021),* adică cu mult înainte de constatarea faptei contravenționale incriminate lui Tcaci Petru.

Astfel, potrivit art. 3 alin. (1) Cod contravențional, caracterul contravențional al faptei şi sancțiunea ei contravențională se stabilesc de prezentul cod în vigoare **la momentul săvârșirii faptei.**

În accepțiunea alin. (2) al aceluiași articol, legea contravențională care înăsprește sancțiunea sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei contravenții nu are efect retroactiv.

Conform dispozițiilor alin. (5) din norma citată, dacă legea nouă prevede o sancțiune mai aspră, contravenția continuă a cărei săvârșire a început anterior intrării în vigoare a noii legi se sancționează în conformitate cu legea în vigoare la momentul consumării ei.

Sub acest aspect, Colegiul penal statuează că deși contravenția incriminată lui Tcaci Petru a început anterior intrării în vigoare a art. 287 alin. (17) Cod contravențional, aceasta a fost consumată *(constatată)* după intrarea în vigoare a dispozițiilor art. 287 alin. (17) Cod contravențional, din care considerente agentul constatator corect a încadrat acțiunile lui Tcaci Petru în baza art. 287 alin. (17) Cod contravențional, în vigoare la data constatării faptei contravenționale.

Prin urmare, Colegiul penal reține că la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art. 458 Cod Contravențional, care prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată *să determine caracterul*

*veridic al contravenţiei imputate*, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare. Or, studiind materialele prezentate în coroborare cu hotărârea primei instanțe se constată că instanța de judecată a examinat cauza superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar.

Reieșind din prevederile art. 6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum și asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora *(cauza Garcia Ruiz, 26)*.

În sensul art.6 alin. (1) al Convenției, instanțele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

În atare împrejurări, ținând cont de faptul că instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv, fără a clarifica circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, Colegiul penal va admite cererea de recurs a șefului Biroului Vamal Nord Nicolae Mazanca, cu casarea hotărârii contestate și dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, de către un alt complet de judecată.

La o nouă examinare instanța de fond urmează să țină cont de cele menționate în prezenta decizie, întru excluderea repetării erorilor admise, dispunând examinarea ei amplă și obiectivă, sub toate aspectele și în corespundere cu normele legale, iar ca rezultat cu adoptarea unei hotărâri motivate și întemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2), art. 474 Cod contravențional al RM, Colegiul penal,

**D E C I D E:**

Recursul șefului Biroului Vamal Nord Nicolae Mazanca declarat împotriva hotărârii judecătoriei Bălți sediul Central din 17 ianuarie 2024 în cauza lui Tcaci Petru se admite, cu casarea respectivei hotărâri şi remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

**Președintele ședinței, judecătorul: Gh. Scutelnic**

**Judecătorii:** **V. Pușcaș**

**O. Moraru**